

Gitaarkwintet “Sint-Onolfsdijk”

(Naar Dirk Van Nimmen)

Op 1 januari 1983 startte mijn lieve echtgenote, Marleen Uten, haar praktijk als pas afgestudeerde anesthesiste in het OLV van Troost ziekenhuis te Dendermonde. Die stad was nieuw voor ons, Marleen afkomstig van Brugge en ikzelf van Gent.

Haar job was behoorlijk druk (één op twee dagen van wacht) maar zij zocht en vond iets bijzonders op de annoncebladen: ...”Boerderij met vijver en 1 ha grond te koop, gelegen Sint-Onolfsdijk 94 te Dendermonde”...

Marleen is goed, ook in die dingen, en in de frisse wintervoormiddag van zondag 20 februari 1983 ontdekten wij het uitgestrekte polderlandschap van de Sint-Onolfsdijk in zijn wat mistige groengrijze pracht, doorsneden met rijtjes knotwilgen langs talloze sloten en slootjes. Prachtig ritme van zacht wuivende populierenbosjes dichtbij en veraf, met glinsterende blaadjes in het ijle ochtendlicht.

Zo is liefde op het eerste zicht.

Vooraleer wij effectief zouden intrekken in onze nieuwe woonst op Sint-Onolfsdijk 94 in 1988, zouden wij ons nog kunnen verheugen in de geboorte van Marijke in 1984 en Katrien in 1986, en werd ik op 1 oktober 1985 aangesteld als endocrinoloog in het Stedelijk Ziekenhuis te Dendermonde in associatie met Dr. Luc Van Garsse, uitstekend internist en een echte culturo.

Luc deelde met mij de liefde voor het vak en voor de streek waarin wij leven. Op zekere dag overhandigt hij mij volgend gedicht van zijn hand, dat ik hier in extenso weergeef:

Sint Onolfsdijk

De koele waterwending daar gelaten
schaliegrijs de steenslag en de gaten
stijgt de dijk de oeverkanten uit

Tere borstelzomen riet alom
bewonen ritselend het heiligdom
van watering en aangedreven buit

De kale rug verhakkeld uitgesneden
kort en steil door ruitervolk bereden
rallen waterhoenen en gebroed

Zo plooit de kraag van pompgemaal tot brug
de groene polderhelling minder stug
een weifelende hoeder van de vloed

Verwonderd uit de dijkrand opgerezen
staan de huizen in een danig vrezen
hier en daar geweken en ontdaan

Kamers waar nog amper werd gebaard
weten stilte aan de stroom verklaard
huiverig geledigd bij het verder gaan

Gepakt en geïnspireerd door deze goed geritmeerde poëtische tekst kwamen melodieën als vanzelf opwellen, en maakte ik van dit gedicht een lied met pianobegeleiding.

Na enkele privé audities werd het een eerste maal uitgevoerd op het tweejaarlijkse openbaar concert van het koor Medimuze in 1996 in een versie voor sopraan (Hedwig Pelicaen-De Vos), met begeleiding door een instrumentatie voor viool, cello en gitaar en “backing vocals” door een vierstemmig koortje SATB (reductie van Medimuze).

De muzikale verwerking van dit gedicht als inspiratiebron ervan heeft mij enkele jaren intens bezig gehouden in vrijwel al mijn schaarse vrije momenten van die tijd; zo heb ik het intro lijntje voor de viool (eerste vijf maten) uitgeschreven tijdens een rustig moment van een vergadering van de Marnix Ring... En ik ben hierbij veel dank verschuldigd aan Mark Goossens die geduldig eerste schetsen beluisterde en kladversies van de partituur onder handen nam om deze enigszins bij te sturen naar aanvaarde inzichten van harmonie en compositie, niet zonder een goedkeurend monkellachje bij een volgens hem toch goede muzikale vondst.

Een herwerkte versie voor instrumentaal ensemble werd tijdens een huisconcert gebracht door een gitaarkwintet (strijkkwartet Artemis uit Brugge met mijzelf op gitaar), steeds in het originele formaat (A-B-A-C-A-B), met aansluiting van de muzikale thema's op de inhoud van de strofen van het gedicht.

En uiteindelijk werd een opname van deze laatste versie gerealiseerd op zondag 30 januari 2011 in de ad hoc ingerichte opnamestudio van de familie Gilen met de hulp van Roland Van Cauteren als opnametechnicus. Uitvoerders van dit gitaarkwintet waren ditmaal het “Odulphus kwartet” (Yves Gilen en Bruno Bruylandt op viool, Luc Sabbe op altviool en Dankart Elst op cello) in samenwerking met Bram Uten op klassieke gitaar.

De indrukwekkende schoonheid van deze streek en het risicovolle bestaan van de bewoners ervan vormen yin en yang van het gedicht van Luc Van Garsse; indien u die tweespalt ook proeft in de muziek zou mij dat tevreden stemmen.

In die zin meen ik dat het audiofragment van de opname van het Larghetto “Sint Onolfsdijk” een plaats verdient in de website omtrent Cultuurkapel Odulphus, de kapel die immers gedurende welhaast een millenium getuige was van het wel en wee van deze streek en van de mensen die hier leven.